

Meer, of toch liever minder buitenlandse studenten?

Posted on 14 september 2019 by Wim Groot en Henriëtte Maassen van den Brink

door Wim Groot & Henriëtte Maassen van den Brink

Moeten er meer of minder buitenlandse studenten aan onze universiteiten en hogescholen komen? Is het aantal buitenlandse studenten doorgeschoten zoals minister Van Engelshoven vindt of moeten we om de schatkist te spekken zo veel mogelijk buitenlandse studenten hier naartoe te halen?

Minister Van Engelshoven heeft aangekondigd, de groei van het aantal buitenlandse studenten aan Nederlandse universiteiten en hogescholen te willen indammen. Ze wil het minimum collegegeld voor niet-EU studenten verhogen en de mogelijkheid bieden dat opleidingen het aantal buitenlandse studenten beperken.

Opleidingen zullen van de minister ook meer moeten motiveren waarom een opleiding in het Engels en niet in het Nederlands wordt aangeboden. Of de maatregelen van de minister ook het gewenste effect zullen hebben is twijfelachtig. De Raad van State denkt van niet en spoort de minister aan nog eens goed over haar plannen na te denken.

Tegelijkertijd met de aankondiging van de minister kwam het Centraal Planbureau met een rapport naar buiten waarvan de conclusie was dat een buitenlandse student de schatkist meer oplevert dan ze kost. Het CPB berekende dat een student uit een EU-land de Nederlandse schatkist per saldo 5 tot 17 duizend euro oplevert. Moeten we dan niet meer in plaats van minder buitenlandse studenten naar onze universiteiten en hogescholen halen?

Elders zijn internationale studenten lucratiever

Het eerste dat opvalt aan de CPB-cijfers is, dat het voordeel voor de schatkist van een buitenlandse student erg laag is. De OECD, de club van rijke industriële landen berekende een aantal jaren geleden dat gemiddeld genomen de winst voor de schatkist van een student in het hoger onderwijs ruim 51 duizend dollar is.

De verklaring voor dit verschil is dat het overgrote deel van de buitenlandse studenten na hun studie weer terugkeert naar huis en dus onze schatkist niets oplevert. Hierdoor is de gemiddelde opbrengst van een buitenlandse student veel lager dan van een Nederlandse student.

Uit de berekeningen van het CPB blijkt verder dat de opbrengst van een niet-EU student veel hoger is – namelijk 68 tot 96 duizend euro – dan dat van een buitenlandse student uit een EU-land. Dat komt doordat een Duitse, Belgische of Franse student de Nederlandse belastingbetaler jaarlijks €7.500 kost. Dat is het gemiddelde bedrag dat de overheid voor Nederlandse studenten en studenten uit andere EU-landen betaalt aan de universiteiten en hogescholen.

Een niet-EU student kost de belastingbetaler niets. Niet-EU studenten betalen het volle pond. Als we meer buitenlandse studenten willen trekken dan toch vooral van buiten de EU zou je zeggen. Toch zijn er aan universiteiten en hogescholen veel meer studenten uit EU landen dan uit landen buiten de EU. Zo komt bijna een derde van de buitenlandse studenten uit Duitsland.

Waar het CPB niet naar kijkt is of het geld dat nu aan buitenlandse EU-studenten wordt uitgegeven niet veel meer zou opleveren als we het zouden besteden aan studenten uit Nederland. Er studeren in Nederland ruim 56 duizend studenten uit andere EU-landen. Dit kost de schatkist jaarlijks 420 miljoen euro.

Nederland subsidieert andere EU-landen

Als we dit geld zouden besteden aan andere dingen, zoals het verhogen van de lerarensalarissen of het verkleinen van de klassen in het onderwijs levert dat misschien wel veel meer op voor de schatkist. Door verbetering van de kwaliteit van het basis- en voortgezet onderwijs kunnen wellicht meer kinderen doorstromen naar het hoger onderwijs. Daar zou de schatkist uiteindelijk meer van profiteren dan van de EU-studenten waarvan het overgrote deel na hun studie weer terug gaat naar hun thuisland.

Als het CPB-rapport ons iets leert is het dat het bekostigen van hoger onderwijs voor EU-studenten niet een heel goede besteding van belastinggeld is. Het is beter om het te noemen wat het is: een jaarlijkse subsidie die de Nederlandse overheid aan andere EU-landen geeft om studenten uit die landen hier een goede opleiding te geven.